

Finnur hin fríði

Viljið tær nú líða,
meðan eg flyti fram?
Ein býr jallur í Noregi,
Ólav nevni eg hann.

(Og) Nú siglur edilingur av Noreg;
blíður rennur byrður millum borða.

2. Tógva eigur hann synir sær
báðar kann eg væl nevna:
Hálvdan og hann Finnur hin fríði
kunnu væl dreingjum stevna.

3. Hálvdan var sá eldri bróðir,
Finnur var sá yngri,
tó at hann var vakrari,
fell honum forlag tyngri.

4. Hálvdan vóx í faðirs garði,
við tað fór hann fram,
tóktist ei heilur liva tann dag,
hann bløðgaði ikki mann.

5. Hálvdan vóx í faðirs garði
við alskyns mekt og meingi,
Finnur fór á leikvøllum
burt við jalsins dreingir.

6. Upp vóx hann á leikvøllum
við alskyns mekt og prýði,
øllum var hann yvirvón,
ið kallaðist Finnur hin fríði.

7. Upp vóx hann á leikvøllum
undir reyðum skildri,
lærði allar listir tær,
ið kappin kjósa vildi.

8. Finnur er á leikvøllum
talar við sínar dreingir:
"Hvar vitið tær mín javnlíka?
tað havi eg hugsað leingi."

9. Sveinur svarar sínum harra:
"Hví spyrjum tær svá?
best man tú vita við sjálvum tær,
hvar tín stendur hugur á.

10. Best man tú vita við sjálvum tær,
hvar tín stár hugur á,
hoyrt havi eg gitið Írlands kong,
so væna dóttur ár.

11. Írlands kongur dóttur eigur,
føgur er hon í brúnum,
flættað hár á herðar lagt
við silkibondum snúnum.

12. Írlands kongur dóttur eigur,
føgur er hon sum sól,
so er at líta á jomfrú kinn,
sum droyrin drípur á snjó.

13. Írlands kongur dóttur eigur
mektiga og mæta,
einans er hon arvingi
til góðs og land at gæta."

14. "Er hon so vøn og tekkilig,
sum tú sigur til,
hagar streingi eg heitið mítt,
tað stendist hvat av, íð vil."

15. Hann kastaði svørð og herklæði,
hann lyst ei longur at leika,
gekk so fyri faðir sín
við reyðar kinnar og bleikar.

16. Finnur stendur á hallargólvi
leggur við faðir ráð:
"Nú lystir meg til Írlanda
kongsins dóttur at fá."

17. "Fátt er tað av hyggi komið,
tú hevur tagt so leingi;
kongurin hevur av lívi tikið
mangar reystar dreingir."

18. Finnur stendur á hallargólvi,
tók hans orð við reiði:
"Tó skal eg til Írlanda,
eg komi ei aftur úr teirri."

19. Finnur so til orða tekur,
talar so fyri seg:
"Falli eg á Írlandi,
Hálvdan, hevn tú meg."

20. So letur Finnur hin fríði
byggja skipin sín,
bæði letur hann í tey laða
virtur og so vín.

21. Finnur letur snekkjur smíða
við so lítlari ró,
av gulli málar hann borðini,
tey glógva for oman sjó.

22. Finnur letur snekkjur smíða,
dreingir munnu gita,
av gulli vóru mastrarar,
av silvri vóru bitar.

23. Bræddir vóru hans brandar,
seglini vóru ný,
gyltir leika veðurringar
hátt í miðal ský.

24. Summir bóru mat á skip,
summir bóru vápn,
teir vóru so snart til ferðar búnir
á teirri somu nátt.

25. Teir vóru so snart til ferðar búnir
á teirri somu nátt,
hildu út av Noregi,
og tað var alt so brátt.

26. Vundu upp síni silkisegl
gull við vovin rand,
strikaðu ei á bunkan niður
fyr enn við Írland.

27. Gingu teir frá strondum niðan,
vóru í jarni klæddir,
reyðargullhjálmm á høvdi bóru,
teir vóru at ongum ræddir.

28. Finnur gekk í høllina inn,
áður var tann siður,
hevur nú alt í einum orði,
heilsar og hann biður.

29. Finnur stendur á hallargólvi
ber fram kvøðu sína:
"Sit væl, reystur Írlands kongur,
gev mær dóttur tína."

30. Svaraði tá Írlands kongur,
hann heldur á búnum brandi:
"Sig mær, frægur, heitið títt,
og hvaðan er tú av landi?"

31. "Ólavur jall er faðir at mær,
Hálvdan heitur mín bróðir,
sjálvur heitur eg Finnur hin fríði,
frú Gortra er mín móðir."

32. "Allir hennar ríku frændur
halda so miklan mun,
hon er ein útvald kongsdóttir,
men tú ert ein jarlsson."

33. Finnur stendur á hallargólvi,
tók hans orð við gamni:
"Hesin sami jarlssonur,
hann tykist vera tín javni."

34. Svaraði Írlands kongur:
"Vil tú tey boð tiggja,
far tær aftur til Noregis
so vænur í árne at liggja."

35. Finnur brá sín brand á loft,
hann vildi ei megin loyna,
ætlaði kongi banasár
og odd í hjálmin royna.

36. "Vil tú ikki tína dóttur
geva mær at gifta,
eg bjóði tær ei onnur boð,
enn lív skal londum skifta.

37. Finnur brá við breiðaborð,
er mær ei á tí hól,
oddurin kom í búgvið borð
og niður í hallargólv.

38. Finnur brá við breiðaborð,
vá hann til so fast,
tað var hansar góða svørð
í tógva luti brast.

39. Tóku Finn hin fríða,
løgdu hann í bond,
spardu hvørki stál ei jarn
um hans ljósu hond.

40. Settu teir hann í myrkastovu,
einum manni at ráða,
hann hevur so mangan óvinin,
nú stendur hans lív í váða.

41. Fram gekk frúgvín Ingibjörg
inn fyri faðir sín,
berføtt í einum náttserki
undir eitt høvuðlín.

42. Tað er frúgvín Ingibjörg,
hon fellur á síni knæ:
"Ger tað fyri manndóm tín,
tú gev tann riddara mær."

43. "Øllum tínum vinum og frændum
tykja so miklan mun,
tú ert ein útvald kongsdóttir,
hann er ein jalsins son."

44. Reiður rendi hann hana burt,
hann vildi hana ikki hoyra:
"Sømir tað ei mín bitra brand
at rjóða í kvinnu droyra."

45. "Hoyr tað mín hin sæli faðir,
sjálvur skal tú ráða,
sendi eg Hálvdani sterka boð,
tá stendur títt lív í váða."

46. Heitir hon á sín sendisvein,
klæðir hann væl í skrúður:
"Eg havi roynt teg í øllum lutum,
tú hevur verið mær trúur.

47. Tú skal fara til Hálvdan sterka,
bera honum boð til handa,
hans er bróðir í myrkastovu,
staddur í stórum vanda.

48. Hans er bróðir í myrkastovu,
staddur í stórum váða,
stendur í veði Írland alt
um Ingibjörg at fáa."

49. Síðla var um aftanin,
alt gekk fólk at sova,
njósnarsvein av høllini gekk,
hann festir hurð í klova.

50. Vindur upp síni silkisegl,
gulli vovin í rand,
strikar ei á bunkan niður
fyr enn við Noregs land.

51. Njósnarasveinur frá strondum gekk
í høggar hallir inn,
sum Hálvdan fyr at borði sat
við monnum hundrað fimm.

52. "Tín er bróðir í myrkastovu,
staddur í stórum vanda,
stendur í veði Írland alt
Ingibjörg til handa.

53. Tín er bróðir í myrkastovu,
staddur í stórari neyð,
stendur í veði Írland alt
tann fagra rósín reyð."

54. Tá var hann reiður, Hálvdan sterki,
hann sínum borðum skeyt,
allur tann hin brúni mjøður
á hallargólvi fleyt.

55. Hálvdan sprakk úr hásæti,
søgur ganga frá,
uttarlaga á hallargólvi
har komst hann fótum á

56. Hálvdan letur liðið savna,
bæði torpar og teknar,
har komu tveir, sum boðin var ein
Finn hin fríða at hevna.

57. Vinda teir upp síni silkisegl
gull við vovin rand,
strika ei á bunkan niður
fyr við enn við Írland.

58. Svaraði Tróndur sendisvein:
"Lat meg fyrí ríða;
kunnug eru mær lokabrøgd
og allir loynistígir."

59. Gingu teir frá strondum niðan,
eingin mundi tað vara,
brendu inni konur og børn,
ið hvar teir komu til garða.

60. Tí svaraði Írlands kongur,
login leikar hátt:
"Hvat havi eg til sakar gjørt,
hví verði eg brendur á nátt?"

61. Hálvdan so til orða tekur,
mælir fyrí munní á sær:
Tað visti tú, Írlands kongur,
at bróður átti eg mær."

62. Tí svaraði Írlands kongur
av so miklari neyð:
"Finnur er í myrkastovu,
hann er ikki deyður."

63. Tað var Hálvdan sterki
sínur svørði brá,
hann kleiv sjálvan Írlands kong
sundur í lutir tvá.

64. Hálvdan reikar um borgina,
hann nær ei inn at ganga,
klývur hurðar av seigum jarni,
loysir út reystan fanga.

65. Finnur leyp úr myrkastovu,
hann var til ilsku fúsur:
”Eg havi kongi skatt at lúka
fyri tað myrka hús.”

66. Finnur leyp úr murkastovu,
kinnar bar so baldar:
”Eg havi kongi skatt at lúka
fyri tað jarnið kalda.”

67. Hálvdan so til orða tekur,
heldur á brýndum mæka:
”Eg havi allar skattir lokið
tað man einki saka.”

68. Gingu teir í moynnarsal
fyri tað sprundið ljósa:
”Vil tú meg ein høvdinga
ein fyri øllum kjósa?”

69. Svaraði frúgvín Ingibjörg
(nú er eftir tað versta):
”Hevði tú vegið Vínkongarnar,
tá skuldi tú meg festa.”

70. ”Til Vínlands er so long ein leið,
streymar og brattar bylgjur,
hojr tú Hálvdan bróðir mín,
hagar skal tú mær fylgja.”

71. Svaraði Hálvdan bróðir hans,
stóð har skamt ífrá:

”Eg eri so glaður at fylgja tær,
sum fuglur á villini brá.”

72. Vinda teir upp síni silkisegl,
gull við vovin rand,
strika ei á bunkan niður
fyrr enn við Vínland.

73. Ganga teir frá strondum niðan
av so grimum alvi,
rekkar tríggir á nesi sita,
teir leika títt við talvi.

74. Svaraði Finnur hin fríði:
”Eg geri tað ei at loyna,
til tess eri eg higur komin,
roysni vil eg royna.”

75. Tórstein hvarv á nesið burt,
hann var maður hin versti,
hann kom aftur uttan borgar
á kolsvørtum hesti.

76. Finnur hann brá honum ímót
av so grimum alvi,
treiv um fyrasta Vínkongin,
hann sleit hann av um nalva.

77. Ívint hvarv av nesi burt,
hann var maður hin versti,
hann kom aftur uttan borgar
á kolsvørtum hesti.

78. Finnur reið mót honum fram,
søgur ganga frá,
høgdi annan Vínkongin,
kleyv hann í luti tvá.

79. Rólant hvarv í nesið burt,
fáir finnast slíkir,
hann kom aftur uttan borgar
í flogdreka líki.

80. Eitur spýði tann ljósi dreki
niður á Finnins troyu,
ikki var hann við vápnum vegin,
og tó mátti hann doya.

81. Reyðan ring av armi dró,
meðan hann mátti tala,
sendi hann frúnni Ingibjörg,
hann bað hana liva sæla.

82. Hálvdan brá í loftið upp
av so grimum alvi,
treiv um triðja Vínkongin,
hann sleit hann av um nalva.

83. Vant hann upp síni silkisegl,
gull við vovin rand,
strikar ei á bunkan niður
fyrr enn við Írland.

84. Fyrstur stígur Hálvdan sterki
sínum fótum á land,
tá var frúgvín Ingibjörg
riðin niður til strand.

85. Tá var frúgvín Ingibjörg
riðin niður til strand:
”Hvar er hann Finnur hin fríði,
hann stígur ei fyrstur á land.

86. Tá svaraði Hálvdan sterki,
mælir á munni á sær:
”Her hevur tú tann reyða ring,
ið Finnur sendi tær.”

87. Reyðan ring av armi dró,
meðan hann kundi tala,
sendi tær, frúgvín Ingibjörg,
hann bað teg liva sæla.”

88. ”Hoyr tú, frúgvín Ingibjörg,
sprundið tú hitt ljósa,
vil tú tær ein høvdinga
her fyri øllum kjósa?”

89. Svaraði frúgvín Ingibjörg,
frá man frættast víða:
”Eg lovi ongan ediling
eftir tann Finn hin fríða.”

90. Tað var Hálvdan sterki,
læt byggja eina borg,
hann sleit sína ævi á Írlandi
við trega og tunga sorg.

91. Hann sleit sína ævi á Írlandi
við trega og tunga neyð,
alla sína ævina
hann syrgdi bróður síns deyð.

Úr ”Føroysk kvæði – um brøgd norðmanna ættarinnar úti og heima”, vanliga kallað
”Gyltabók”. Kvæðið er uppskrivað í Skálavík í 1847 og prentað fyrstu ferð í Færøiske kvæder
2 hjá Hammershaimb í 1855. Har er tað 150 ørindir. jd.